

7/2979 472-3

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/01-2869

14/12/2000

KONU :Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 22.11.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2979-7496/18693 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili M.Halit DAĞLI'nın tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/2979-7496 esas sayılı soru önergesi incelenmiştir.

Kamu payı blok hisse senedi satışı yoluyla %50'nin üzerinde özelleştirilen 53 kuruluş ile varlık satış/devri uygulaması yapılan 10 kuruluşu ait 126 tesis ve işletmede özelleştirme tarihleri itibariyle çalışan toplam personel sayısı, 12.479'u memur, sözleşmeli ve kapsam dışı statüde, 33.357'si de daimi veya geçici işçi olarak kapsam içi statüde (toplu iş sözleşmeli) çalışan personel olmak üzere 45.836 kişidir.

Özelleştirilen kuruluşlarda 657 sayılı Kanun'a tabi personel ile sözleşmeli ve kapsam dışı statüde çalışan personel, 4046 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmektedir.

İş Kanunlarına tabi kapsam içi statüde çalışan personel için ise, özelleştirme yöntemleri ve kuruluşların özellikleri dikkate alınarak farklı uygulamalar yapılmaktadır.

Blok hisse senedi satışı yoluyla özelleştirme işlemi gerçekleştirilen, toplam 22.791 kapsam içi personelin istihdam edildiği 53 kuruluşun 49'unda çalışan 16.797 işçi, tüm hak ve alacakları ile alıcılara devredilmiş, 4 kuruluşta (KARABÜK, PETLAS, Sivas Demir Çelik ve ETİBANK) çalışan toplam 5.994 işçinin ise iş akitleri devir öncesi feshedilerek 2 trilyon 677 milyar TL tutarındaki kıdem-ihbar tazminatı ve diğer alacakları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan aktarılan finansmanla ödenmiştir.

Bir bütün olarak özelleştirilmesi imkanı bulunmayan ve işletme birimleri varlık satışı veya işletme/kullanım hakkı devri yoluyla özelleştirilen 10 kuruluşu ait 126 işletme biriminde çalışan toplam 10.566 kapsam içi personelden 935'i varlığın ait olduğu kuruluşun diğer işletme birimlerine nakledilmiş, 8.796'sının iş akitleri devir öncesi ilgili kuruluşlar veya devir tarihinde alıcılar tarafından feshedilmiş ve 11 trilyon 947 milyar TL düzeyindeki kıdem-ihbar tazminatları Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca ödenmiş, 835'i ise tüm hak ve alacakları ile alıcı firmalara devredilmiştir.

Bu suretle, 14 yılı aşkın süredir yürütülmekte olan özelleştirme uygulamaları çerçevesinde, kamu kurumu niteliğini taşıyan (%50'nin üzerinde kamu payı bulunan) 179 kuruluş ve işletmede devir tarihi itibariyle çalışan toplam 33.357 kapsam içi personelin 14.790'ının iş akdi özelleştirme nedeniyle feshedilmiş bulunmaktadır.

Bu işçilerin bir bölümü özelleştirme tarihinde alıcı firmalar tarafından yeniden işe alınmış, bir bölümü ise başka işlerde çalışmaya başlamıştır.

Özelleştirilen kuruluş ve işletmelerde bugün itibariyle çalışan toplam personel sayısı ise 30.822 kişi düzeyindedir.

Özelleştirme programında bulunan kuruluşlarda çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi çalışan memurlarla birlikte 399 sayılı KHK'ye tabi sözleşmeli personel ile İş Kanunlarına tabi çalışan kapsam dışı personel, 4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesi çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına özlük hakları korunarak nakledilmektedirler.

Özelleştirme programında bulunan kuruluşların özelleştirilerek kamu payının %50'nin altına düşmesi durumunda, bu kuruluşlarda çalışan iş kanunlarına tabi personelin, hizmet akitlerinin feshedilmesi halinde 4046 sayılı Kanunun 21'inci maddesi doğrultusunda personelin hizmet süresine göre 8 aya kadar iş kaybı tazminatı ödenerek geçiş süresinde mağduriyetleri önlenmekte ayrıca bu süre zarfında sosyal güvenlik primleri Özelleştirme Fonundan karşılanmaktadır.

Diğer taraftan kamuda ilk defa işçi olarak çalıştırılacakların tespitine ilişkin sınavla ilgili olarak Resmi Gazetede yayımlanan 17/06/2000 tarih ve 24082 sayılı tebliğin 4/1 maddesi uyarınca daha önceden kamu kuruluşlarında çalışmış ve hizmet akitleri disiplin suçlarına dayanmaksızın feshedilmiş işçilerin merkezi sınavdan muaf tutulacaklarına dair düzenleme yapılmıştır. Özelleştirme sonucu hizmet akdi feshedilenlerden Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na başvurulara İş Kurumu vasıtasıyla sınavdan muafiyet belgesi verdirilmesi sağlanmaktadır.

Özelleştirilen kuruluşlarda çalışan ve 4046 sayılı Kanun'un 22.maddesi çerçevesinde diğer kamu kurumlarına nakli sözkonusu olmayan Kapsam İçi personelden, özelleştirme nedeniyle, gerek ilgili kurum, gerekse alıcı tarafından (ihale şartnameleri ve sözleşmeler gereği) devir tarihinde iş akdi feshedilen personelin kıdem-ihbar tazminatı ve diğer alacakları fesih tarihinde nakden ödenmektedir.

Alıcılara devredilen personel için ise gerek ihale şartnameleri, gerekse satış sözleşmelerine bu personelin toplu iş sözleşmesi ve ilgili mevzuattan doğan tüm hak ve alacaklarının yasalar çerçevesinde güvence altına alınacağına dair hüküm konulmakta ve bu konuda alıcı firmalardan taahhüt alınmaktadır.

4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesine göre diğer kamu kuruluşlarına nakledilen personelin son ücreti ile nakledildiği kurumdaki atandığı kadro karşılığı hak ettiği ücret arasındaki fark, tazminat olarak ödenmektedir.

4046 sayılı Kanunun 21'nci maddesine göre iş kaybı tazminatı almaya hak kazananlara ödenecek ücret, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 77 ve 78'nci maddesindeki usul ve esaslar çerçevesinde belirlenecek günlük net kazanç tutarıdır.

Özelleştirme nedeniyle iş akdi feshedilen personelin kıdem tazminatı tutarları, İş Kanunu ve yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmesinde belirlenen hükümler çerçevesinde, fesih tarihi itibarıyla geçerli süre ve ücret üzerinden hesaplanmaktadır.

Özelleştirme nedeniyle iş akdi feshedilen 14.790 personelin tamamı, toplam 14 trilyon 625 milyar TL tutarındaki kıdem tazminatı ve diğer alacaklarını iş akdi fesih tarihinde nakden tahsil etmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yüksel YALOVA
Devlet Bakanı

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa